

GRAD VINKOVCI
City of Vinkovci
Croatia

OPĆINA ORAŠJE
Municipality of Orašje
Bosnia and Herzegovina

IPA Cross-Border Programme Croatia-Bosnia and Herzegovina 2007-2013

VIOR

**Vinkovci i Orašje povijesno
nasljede u turističkom projektu**
**Vinkovci and Orašje
Heritage Tourism Project**

Projekt VIOR financira Europska unija. Project VIOR is funded by the European union.

**VODIČ
GUIDEBOOK**

1. Projekt VIOR

Broj ugovora: 2008-0017-974002
IPA II Prekograni na suradnja
Hrvatska – Bosna i Hercegovina 2007.-2013.

1.1. Trajanje

12 mjeseci (u Vinkovcima do 31. 01. 2012./
u Orašju do 18. 02. 2012.)

1.2. Partneri

Hrvatski partneri su:
Grad Vinkovci i TZ Grada Vinkovaca,
Partneri iz Bosne i Hercegovine su:
Op ina Orašje i TZ Posavskog kantona.

1.3. Vrijednost Projekta

Ukupna vrijednost projekta je 132.216,37 €
od ega EU financira s 85% (112.383,91 €), a
partneri s 15% (19.832,46 €).

Projekt u Vinkovcima je u vrijednosti
73.347,87 €, dok je u Orašju 58.868,50 €.

1.4. O Projektu

Agencija za regionalni razvoj Republike
Hrvatske i Grad Vinkovci te
Delegacija EU u BiH i Op ina Orašje
potpisali su ugovor o provedbi projekta.
Projekt VIOR zasniva se na kalendaru/posudi
ORION iz Vinkovaca i
drvetu hrasta ABONOS iz Orašja.
Kalendar/posuda Orion je najstariji
indoeuropski kalendar, a prona en je u
Vinkovcima 21. 3. 1978. godine na lokaciji
današnjeg hotela Slavonija u Dugoj ulici 3.
Kalendar/posudu je pronašao prof. dr. sc.
Aleksandar Durman. Kalendar/posuda datira
2600 godine pr. Kr. iz doba Vu edolske
kulture.

Simboli na kalendaru/posudi predstavljaju
zvijez a sun evog sustava, i to je jedini
kalendar koji je baziran na simboli
Sunca. Simboli kalendara/posude Orion
prikazuju zvijez a u trenutku sumraka kao
prva obilježja na ve ernjem nebu iznad

Gradona elnik grada Vinkovaca Mladen Karli i dr. med. i
na elnik Op ine Orašje uro Topi u Vinkovcima 11. 4. 2011.

Vinkovaca na sjecištu 45. sjeverne paralele i
18 meridijana, i to: Orion, Plejade, Kasiopeja,
Labud, Blizanci, Ribe/Pegaz.

U isto vrijeme u današnjem Orašju, na
obalama rijeke Save rasle su šume hrasta,
koje su postojale i u Vinkovcima. Me utim,
karbonizirani, sa uvani ostaci, hrasta Abonosa
prona eni u 21. stolje u u rijeci Savi, poslani
su na utvr ivanje starosti metodom ugljika
(istom metodom utvr ena je starost kalendara/
posude) te je utvr eno da su hrast Abonos i
kalendar/posuda bili suvremenici, odnosno da
su živjeli život u isto vrijeme.

1.5. Opai cilj

je povezivanje oba arheološka nalaza i
nalazišta u zajedni ki turisti ki proizvod, te
omogu iti gospodarski razvitak temeljem
novih prihoda od kulturnog/arheološkog
turizma u Vinkovcima i Orašju.

1.6. Specifični ciljevi

- ✓ prekograni nom suradnjom razviti
zajedni ke turisti ke rute (itinerere)
- ✓ prou avanje, popularizacija i o uvanje
povijesnog naslje a kroz obrazovanje,
edukaciju, trening i transfer znanja „know
– how“ u svrhu razvitka kontinentalnog,
arheološkog i kulturnog turizma (studijska
putovanja, edukacije djelatnika u
turizmu....)
- ✓ korištenje suvremenih tehnologija i
komunikacijskih alata u popularizaciji
povijesnog naslje a (web stranice, digitalni
info pano...)

1.7. Ciljane skupine

djelatnici u turizmu (turisti ke zajednice,
turisti ke agencije, poduzetnici i obrtnici u
turizmu), jedinice lokalne uprave,

1.8. Krajnji korisnici

su stanovništvo regije, lokalni obrtnici,
udruge, posjetitelji, turisti i turisti ki
operateri.

1. Project VIOR

Grant Contract No: 2008-0017-974002
IPA II Cross-border cooperation Croatia –
Bosnia and Herzegovina 2007-2013

1.1. Duration

12 months (in the City of Vinkovci until
31 January 2012 / in the City of Orašje
until 18 February 2012)

1.2. Partners

Croatia based partners are: the City of
Vinkovci and The Vinkovci Tourist Board
Bosnia and Herzegovina based partners
are: Municipality of Orašje and The
Posavlje County Tourist Board

1.3. Project value

Total value of the Project is 132,216.37 €,
where the 85 % of the project is financed
by EU (112,383.91 €), and the other 15 %
is financed by the project partners
(19,832.46 €).

The value of the project in the City of Vinkovci
is 73,347.87 €, and in the City of Orašje is
58,868.50 €.

1.4. Project information

Agency for regional development of the
Republic of Croatia, together with the
City of Vinkovci, Delegation of the European
Union to Bosnia and Herzegovina and the
Municipality of Orašje, have all signed the
contract to initiate the „Vinkovci and Orašje
Heritage Tourism Project“.

Project VIOR is based on the ORION
calendar/pot from Vinkovci and ABONOS oak
tree from Orašje.

Calendar/pot ORION is the oldest indo-
european calendar, and it was discovered in
31 March 1978 in Vinkovci, Duga ulica 3, the
location of today's hotel „Slavonia“.

The calendar/pot was discovered by Professor
Aleksandar Durman. The calendar/pot dates
back to year 2600 BC, the age of Vučedol
culture.

The symbols on the calendar/pot represent
the solar system constellations, it is also the
only calendar based on the symbolism of the

Sun. The symbols on the Orion calendar/
pot present constellations visible on the
sky over Vinkovci at dusk (45°17'15.28"N,
18°48'10.63" E) presenting the following:
Orion, Pleiads, Cassiopeium, Swan, Gemini,
Pisces/Pegasus.

At the same time, in today's Orašje, oak
forest grew on the banks of the Sava river; oak
forrest that could also be found in Vinkovci.
However, carbonized remains of the Abonos
oak, discovered in the 21st
century in the Sava river, were sent to
carbon dating (the same method used to
determine the age of the calendar/pot). The
results concluded that the Abonos oak and the
calendar/pot existed at the same time.

1.5. General goal

The goal of the project is to combine both
findings and locations into a common tourist
product, and to enable economic growth
due to new income generated by cultural/
archaeological tourism in Vinkovci and
Orašje.

1.6. Specific goals

- ✓ to develop the common tourist routes
(itineraries) using the cross-border
cooperation
- ✓ research, popularization and preservation
of historical heritage trough education,
training and „know – how“, in order to
develop continental, archaeological and
cultural tourism (college trips, education
of the tourist workers...)
- ✓ use of the modern technologies and
communication tools in order to popularize
historical heritage (web pages, digital info
panels...)

1.7. Target groups

of the VIOR Project are the local government
units, tourist boards, travel agencies,
entrepreneurs and tourism related businesses.

1.8. End users

of the VIOR Project are the residents of
the region, local businesses, associations,
visitors, tourists and tour operators.

1.9. Dobiti od Projekta VIOR

Razvoj gospodarstva i zapošljavanje kroz izradu jedinstvenih suvenirna i upotrebnih predmeta nadahnutih simbolima i ukrasima s kalendara/posude Orion, potpunost ugostiteljskih objekata, ve a potrošnja prehrambenih proizvoda.

1.10. Aktivnosti

- ✓ Uspostava „Virtualnog centra povijesnih resursa“ (izrada web stranice)
Virtualni centar je digitalna baza podataka povijesnih resursa u svrhu uspostave baze podataka o turisti kim kapacitetima i povijesnom naslje u Vinkovaca i Orašja.
- ✓ Razvoj inovativnih rješenja u vezi prezentacije, ponude i distribucije arheološkog naslje a kroz turisti ki proizvod i prekograni nu suradnju (Branding Management/prepoznatljivost proizvoda u turisti koj ponudi)
Projekt e razvijati dva branda, i to:
Vinkovci: Vinkova ki ORION - najstariji indoeuropski kalendar/posuda iz mjesta s više od 8000 godina kontinuiranog postojanja
Orašje: hrast ABONOS - koji je živio u isto vrijeme kada je nastao i kalendar/posuda u Vinkovcima.
- ✓ Rekonstrukcija i obnova male turisti ke infrastrukture (paviljon za promociju, turisti ka signalizacija/digitalni info pano odnosno touch screen)
Ostvarit e se kroz izradu paviljona za promociju, turisti ke signalizacije (digitalni info pano odnosno touch screen) u svrhu pružanja turisti kih informacija i promocije na sajmovima, razli itim manifestacijama i prigodama.
- ✓ Edukacija/trening za razvoj vještina i unapre enje pružanja turisti kih usluga

4

Edukacija djelatnika u turizmu kao i stanovnika Vinkovaca i Orašja o vrijednosti uklju ivanja arheološkog naslje a u turisti ki proizvod i kako „pretvoriti“ arheološke resurse u turisti ki proizvod, te popularizacija i promocija kalendara/posude Orion i hrasta Abonos.

- ✓ Promidžbene aktivnosti uklju uju izradu letaka, vodi a, brošure, promotivnog video filma te izrada suvenirna u svrhu stvaranja povoljnijih uvjeta za izlazak na tržište, promicanje turisti ke regije i pružanje potrebnih informacija i usluga o Projektu VIOR.

1.11. Rezultati

- ✓ ve a razina znanja djelatnika u turizmu, lokalnog stanovništva i turista, o povijesnom naslje u i uklju ivanju istoga u turisti ki proizvod i turisti ku ponudu Vinkovaca i Orašja
- ✓ realizacija turisti kih itinerera/ruta (izra eni u sklopu edukacija)
- ✓ suvenirni
- ✓ uklju enost gospodarskog i civilnog sektora u realizaciju projekta
- ✓ razvijena prekograni na turisti ka suradnja Vinkovaca i Orašja podržana marketinškim aktivnostima (turisti ke rute izme u Vinkovaca i Orašja)
- ✓ razvijena turisti ka promotivna infrastruktura (paviljon, video film, vodi ...)
- ✓ educirano više od 100 lokalnih i regionalnih djelatnika u turizmu za primjenu arheološkog naslje a u turisti koj ponudi
- ✓ uspostavljen „Virtualni centar povijesnog/arheološkog naslje a“ (digitalni info pano odnosno touch screen, web stranica: www.project-vior.com)

1.9. Benefits of the VIOR Project

Economic growth and employment trough manufacture of unique souvenirs and items inspired by the symbols and decorations from the Orion calendar/pot, more guests in restaurants and cafe's, increased consumption of food in restaurants.

1.10. Activities

- ✓ *Virtual centre for the historical resources (web page)*
Virtual centre is a digital database of the historical resources, that will be used to establish database concerning tourist capacities and historical heritage of the cities of Vinkovci and Orašje
- ✓ *Development of innovative solutions concerning presentation, supply and distribution of archaeological heritage using tourism products and cross-border cooperation (Branding Management / souvenir recognition in tourism offer)*
The Project will develop two brands: Vinkovci: ORION – the oldest indo-european calendar/pot from a place that has a tradition of a settlement populated for more than 8000 years continuously. Orašje: ABONOS oak – that existed at the same time when the calendar/pot was made in Vinkovci.
- ✓ *Reconstruction and renewal of small tourist infrastructure (promotion pavilion, tourist signalization / digital info panel – touch screen)*
Making of the promotion pavilion, tourist signalization (digital info panel – touch screen...) for promotional use and also providing tourist information on fairs, manifestations and events.

- ✓ *Education/training used for skill development and improvement of tourism services*
Education of tourist workers and citizens of the cities of Vinkovci and Orašje, concerning the value of implementing archaeological heritage in tourism product as well as how to „transform“ archaeological resources to tourism product, and also popularization and promotion of the Orion calendar/pot and the Abonos oak.
- ✓ *Promotional activities which include production of fliers, guides, brochures, promotional video, and manufacture of souvenirs, in order to make better market conditions, to promote tourist region and to provide relevant information about the VIOR Project.*

1.11. Results

- ✓ higher level of knowledge of the tourist workers, local population and tourists about historical heritage and its inclusion in tourism product and tourism offer
- ✓ realization of tourist itineraries (routes)
- ✓ souvenirs
- ✓ inclusion of economic and civilian sectors in the project realization
- ✓ developed cross-border tourism cooperation between Vinkovci and Orašje, supported by marketing activities
- ✓ developed promotional infrastructure of tourism
- ✓ at least an additional 100 local and regional tourism participators in archaeological heritage management
- ✓ „Virtual centre for the historical/ archaeological heritage“ (digital info panel – touchscreen, web page: www.project-vior.com) created

5

2. NAJSTARIJI INDOEUROPSKI KALENDAR/POSUDA ORION

VINKOVCI - HRVATSKA 45 17' 15.28" N 18 48' 10.63" E

Rijetka su mjesta u svijetu koja svoju povijest mogu pratiti neprekidno od prapovijesti i najstarijih tragova ljudskog života kada su poela nicati prva naselja pa do danas.

Vinkovci su takvo posebno europsko mjesto. Vinkovci i Jerihon su svjetski izuzetci bez „prave“ konkurencije, jer broje više od 8.000 godina neprekidnog života. Kako objasniti arheološke nalaze iz Vinkovaca s kraja bakrenog doba (4000.-3500. pr. Kr.) s tragovima etiriju različitih kultura u sloju izmeću 2,20 i 2,50 metra dubine, na površini od 40 m² (približna površina današnjeg jednosobnoga stana)? Još je veća zagonetka u spoznaji da jedna od tih kultura dolazi iz zapadne Bugarske, druga iz suprotnog odnosno zapadnog dijela Panonije, treća iz mađarskog Potisja, a četvrta sa sjevera Kavkaza i sjevernih obala Crnoga mora.

Spoj različitih kultura na području Vinkovaca može se pratiti neprekidno od prapovijesti do danas. Vinkovci oduvijek spajaju Zapadnu Europu s Dalekim istokom, te Srednju Europu s Jadranskim morem. U davna vremena, Vinkovcima

se moglo lako prići s istoka, ali su prema zapadu bili odvojeni nepreglednom, bajkovitom hrastovom prašumom koja je uvijek bila težak izazov i put za dalje. Područje Vinkovaca na sjecištu 45. sjeverne paralele i 18. istočnog meridijana s blagom kontinentalnom klimom, na krajnjem sjeveroistoku Hrvatske, između Dunava i Save, na rubu obradive stepске terase i jedinstvenog bogatstva hrastovih šuma, na rijeci Bosuti oduvijek je bilo izuzetno pogodno za život. Od davne prapovijesti do danas naseljeno područje Vinkovaca protegnulo se sa 6 na 2.101 hektar površine.

Posebno veliki utjecaj na vinkovsku povijest ostavila je Vučedolska kultura, u razdoblju od 3000.-2500. pr. Kr., koja se poela oblikovati između desne obale Dunava i Bosute, a imali su naselje u središtu današnjih Vinkovaca.

Posebno su poznate vučedolske posude po simbolima i ukrasima koji su bili urezani na njihovoj površini. U širokom rasponu simbola i ukrasa na vučedolskim posudama veliki dio je baziran na Suncu, astralnom

2. THE OLDEST INDOEUROPEAN CALENDAR/POT ORION

VINKOVCI - CROATIA 45 17' 15.28" N 18 48' 10.63" E

Rare are places on Earth whose past can be traced back in an unbroken line to prehistory and its very first evidence of human existence and the forming of first settlements.

Vinkovci is such a special European spot. Along with Jericho, it is a world exception with no real match, counting over 8,000 years of continuous human presence. How can archaeological finds of four different cultures in Vinkovci possibly be explained? They were found at the 2.20-2.50m depth layer and mapped to the end of the Bronze Age (4000-3500 BC), on an area of just 40 m², which is the size of a one bedroom apartment?

Even a greater riddle lies in the fact that one of these cultures comes from the west of Bulgaria, the second from the western part of Pannonia, the third from the Hungarian Tisa basin, and the fourth from the north of Caucasus and northern shores of the Black Sea.

The mixture of different cultures in Vinkovci area can be followed in continuation from prehistory to the present. Vinkovci has always connected Western Europe with Far

East, and Central Europe with the Adriatic Sea. At ancient times, the area was easily accessible from the East, but separated from the West by a wide area of oak jungle, a formidable challenge for travellers.

Situated in northeasternmost Croatia, at the crosspoint of the 45th northern parallel and the 18th eastern meridian, between the Danube and the Sava rivers, at the edge of a cultivable steppic terrace and the unique exuberance of oak woods, it offers mild continental climate and exceptionally favourable conditions for human life.

People have been living in the area of today's Vinkovci since prehistoric times in an area that, in time, grew from 15 to 5191 acres.

The Vučedol culture (between 3000 BC and 2500 BC) was a great influence to the history of Vinkovci. The culture started to develop between the right banks of the Danube and the Bosut, and had a settlement in the core of today's Vinkovci.

The pottery in Vučedol, engraved with symbols and ornaments, is particularly famous. A large portion of the many symbols and ornaments is based on the Sun,

1. NEOLITIK-MLA E
KAMENO DOBA,
(STAR EVA KA
KULTURA) / NEOLITHIC
- NEW STONE AGE
(STAR EVO CULTURE),
5300.-4250. PR. KR./BC

2. SOPOTSKA
KULTURA / SOPOT
CULTURE, 4250.-
3350. PR. KR./BC

3. ENEOLITIK - BAKRENO DOBA / ENEOLITHIC-THE
COPPER AGE, 3350.- 2300. PR. KR./BC
3.1. BADENSKA KULTURA, 3350.-3100. PR. KR.
BADEN CULTURE, 3350.-3100. BC
3.2. LASINJSKA KULTURA, 3300.-3000., PR. KR.
LASINJA CULTURE, 3300.-3000., BC
3.3. KOSTELA KA KULTURA, 3200.-3100., PR. KR.
KOSTOLAC CULTURE, 3200.-3100., BC
3.4. VU EDOLSKA KULTURA, 2950.-2300. PR. KR.
VU EDOL CULTURE, 2950.-2300. BC

4. BRONANO DOBA/THE BRONZE AGE,
2300.-1000. PR. KR./BC
4.1. VINKOVA KA KULTURA, 2300.-1800. PR. KR.
VINKOVCI CULTURE, 2300.-1800. BC
4.2. VATINSKA KULTURA, 1700.-1350. PR. KR.
VATIN CULTURE, 1700.-1350. BC
4.3. BELEGIŠ II, 1350.-1000. PR. KR.
BELEGIŠ II CULTURE, 1350.-1000. BC

5. HALŠTAT - STARIJE
ŽELJEZNO DOBA/
HALŠTAT - THE EARLY
IRON AGE, 1000.-350. PR.
KR./BC
5.1. DALJSKA KULTURA,
DALJ CULTURE
5.2. SRIJEMSKA KULTURA,
SRIJEM CULTURE

6. LATEN - MLA E
ŽELJEZNO DOBA
/LATENIC - THE
LATE IRON AGE,
OD 350. PR. KR/
FROM 350 BC
7. RIMSKO
RAZDOBLJE
/ROMAN
PERIOD, OD
8. GODINE
POSILIJE
KRISTIA/8 AD
8. I DALJE DO
DANAS

simbolizmu (zvijezdama i zvijezdama), Veneri i Marsu. Međutim u simbolima i ukrasima potpuno je odsutan lunarni simbolizam što je osnovno obilježje indoeuropskih naroda.

Najpoznatija i najvažnija posuda iz vukovskog razdoblja jeste posuda/kalendar s urezanim simbolima i ukrasima koji prikazuju najpotpuniji europski (indoeuropski) kalendar zasnovan na karakterističnim zvijezdama u četiri godišnja doba na 45. sjevernoj paraleli. Dana 21. 3. 1978. godine u Vinkovcima, pronađena je oštećena keramička posuda, u sloju Vučedolske kulture nešto starijem od 2600. pr. Kr., prilikom izvođenja arheoloških radova na današnjoj lokaciji hotela Slavonija u Vinkovcima, u Duga 3. Prof. dr. sc. Aleksandar Durman vodio je iskapanja na položaju hotela, te je 1998. godine i odgonetno značenje ukrasa na kalendaru/posudi, slika 5.

Na posudi su označena 4 vodoravna pojasa koja predstavljaju 4 godišnja doba. Svaki pojas podijeljen je na 12 polja, slika 1-3. Vrijeme unutar godine na kalendaru/posudi obilježeno je položajem Sunca, ali primarno astralnim simbolizmom, bez ijednog prikaza Mjeseca. Uz prikaz Sunca u gornjem pojasu, ostali simboli i ukrasi predstavljaju zvijezde u trenutku sumraka, kao prva obilježja večernjeg neba i to: Orion, Plejade, Kasiopeja, Labud, Blizanci, Ribe/Pegaz, slika 4.

Jama 71 z, Vinkovci, Duga ulica 3, 1978.

8

Zvijezde prema godišnjim dobima:

1. Proljeće - Orion i Sunce
2. Ljeto - Plejade, Kasiopeja i Labud
3. Jesen - Plejade, Blizanci i Ribe/Pegaz
4. Zima - Plejade, Blizanci, Ribe/Pegaz i dominantno zimsko zvijezdo Orion

Kalendar/posuda nastao je u isto vrijeme kada su nastali sumerski i egipatski kalendari, ali ni u kojem slučaju ne predstavlja njihovu kopiju zato što je utemeljen na 45. sjevernoj paraleli. Klimatski uvjeti koji odgovaraju 45. sjevernoj paraleli zemljopisne širine imaju za posljedicu 4 godišnja doba. Određivanje godišnjih doba može se najbolje razumjeti temeljem položaja i odnosa određenih urezanih simbola zvijezda, koji označavaju dijelove godine.

U Vučedolskoj kulturi, na 45. sjevernoj paraleli godina je započela kada je Sunce simbolično preuzimalo mjesto najvažnijega zimskog zvijezda Oriona. Početkom 3. tisućljeća pr. Kr. tri zvijezde iz Orionovog pojasa točno su nastajale sa zimskog neba, tj. zapadaju za horizont. Tako se u noćni proljetni ekvinocij (21. 3.) Orionov pojas nakratko pojavljuje po posljednji put na zimskom nebu, te nestaje na nekoliko mjeseci. Pojavljuje se ponovno u sumrak na početku slijedećeg zime. Nestajanje Oriona na proljetni ekvinocij, koji se danas zbog izmijenjene precesije javlja 50 dana kasnije, zabilježili su stanovnici Vučedolske kulture koji su tada živjeli u središnjem dijelu današnjih Vinkovaca.

Mjerenje vremena drevnim Vučedolcima, pomagalo je pri određivanju prvoga dana „njihove“ nove godine vezanu za sjetvu, obradu zemlje..., ali i pri koordiniranju broja dana u njihovoj godini sa stvarnim brojem dana godišnje revolucije Zemlje oko Sunca.

Vučedolska kultura (3000.-2600. pr. Kr.) je dominantni kulturni fenomen, koji je ostavio vidne tragove na sveukupno europsko nasljeđe. Ona je držala područje današnje Europe na razini najviših dometa

astral simbolizmu (zvijezdama i konstelacijama), Veneri i Marsu. Međutim u simbolima i ukrasima potpuno je odsutan lunarni simbolizam, što je osnovno obilježje indoeuropskih naroda.

The most famous piece of pottery from the Vučedol period is a calendar/pot engraved with symbols and ornaments representing the most complete European (Indoeuropean) calendar based on the constellations characteristic for the four seasons on the 45th parallel north. During archaeological excavations in the location of today's Hotel Slavonia in Vinkovci (Duga ulica 3), on 21 March 1978, a damaged ceramic vessel, dated to 2600 BC or older, was found in the layer of the Vučedol culture.

Professor Aleksandar Durman was in charge of the excavations at the hotel site. 1998 he decoded the meanings of the symbols and ornaments engraved on the calendar/pot, Fig 5.

Four horizontal strips carved into the pot represent the four seasons. Each strip is divided into 12 cells, Fig 1-3. The calendar/pot marks the time of the year using the Sun's relative position, but primarily using astral symbolism, but without a single symbol of the Moon. Along with the depiction of the Sun in the upper strip, the other symbols and ornaments represent twilight constellations, as well as the first signs on the night sky: Orion, The Pleiades, Cassiopeia, Cygnus, Gemini, Pisces/Pegasus, Fig 4.

Constellations by seasons:

1. Spring: Orion and the Sun
2. Summer: The Pleiades, Cassiopeia and Cygnus
3. Fall: The Pleiades, Gemini and Pisces/Pegasus
4. Winter: The Pleiades, Gemini, Pisces/Pegasus, winter Cassiopeia and the dominant winter constellation of Orion.

The calendar/pot was created at the same time Sumerian and Egyptian calendars came into being, but does not represent a copy of either of those since it was based on the 45th parallel north.

The climate conditions tied to the geographic latitude of 45 degrees north resulted in partitioning the year into four seasons. Just how the seasons are determined can best be understood by understanding the positions and relations between particular engraved constellation symbols representing parts of the year. In the Vučedol culture at the 45th parallel north the year began when the Sun symbolically took over the position of Orion, the most important winter constellation. At the beginning of the third millennium BC, three stars from the Orion's belt disappeared from the winter sky on 21 March; that is, they disappeared beyond the horizon. At the night of the spring equinox (21 March) the Orion's belt makes one final, brief appearance in the night sky before disappearing from sight for several months. It reappears at the twilight marking the start of the next winter.

The disappearance of Orion during the spring equinox, an event which occurs 50 days later than before due to a change in precession was documented by the population of the Vučedol culture who then inhabited the central area of today's Vinkovci.

For the ancient population of Vučedol the measurement of time helped in determining the first day of „their“ new year according to the harvest cycle, but also in coordinating the number of days in their

9

civilizacija toga dobakao što su sumerskoga u Mezopotamiji, Starog carstva u Egiptu („Doba piramida“) te Troje I i II. Stoga je poznavanje vu edolske kulture obvezni dio osobne kulture svakog Europljanina, a Vinkovani imaju obvezu pronesiti znanje o svojoj povijesti i osamtisu ljetnom neprekidnom postojanju.

„Vinkovani imaju razloga biti ponosni na prapovijest i povijest svojega grada i svoj Bosut – europski Eufkrat ili Nil – na ijem je udesnom desnom zavoju, nicala i razvijala se europska civilizacija!“

prof. dr. sc. Aleksandar Durman

calendar year with the true number of days of the Earth's yearly revolution around the Sun.

The Vucedol culture (3000 – 2600 BC) is a dominant cultural phenomenon which has had a significant impact on the entirety of the European heritage. It held the area of today's Europe on par with the highest achievements of contemporary civilizations in Sumerian Mesopotamia, The Old Kingdom in Egypt („Pyramid Age“) and Troy I and II.

This is why knowledge of the Vucedol culture is an important part of a European's personal culture, and the citizens of Vinkovci are bound to pass on the knowledge of their history and their continuous octomillennial presence in this area.

„The people of Vinkovci have a reason to be proud of their prehistoric heritage and the history of their city and the Bosut – the European Euphrates or Nile – on its right riverbend a budding European civilization grew!“

Professor Aleksandar Durman

Slika/Fig 5

Slika/Fig 3

Slika/Fig 1

Slika/Fig 2

3. Kako je nastala Pješanička zona u Vinkovcima u Ulici kralja Zvonimira s motivom kalendara/posude ORION, najstarijeg europskog kalendara/posude

Na poziv gradonačelnika Mladena Karlića, dr. med., prof. dr. sc. Aleksandar Durman održao je u Vinkovcima, 2005. godine, u velikoj vijećnici predavanje na temu "Vinkovci – najstariji europski grad". Cilj predavanja bio je izložiti znanstvene spoznaje o jedinstvenom povijesnom i arheološkom značenju Vinkovaca u Europi i svijetu. U predavanju se prof. Durman naročito osvrnuo na najstariji europski kalendar/posude, Orion, koji datira od 2600. godine pr. Kr. Kalendar/posudu Orion pronašao je u Vinkovcima 1978. godine prof. Durman, kao voditelj arheoloških radova prilikom kopanja temelja za

atomsko sklonište hotela Slavonija u Dugoj ulici 3. Tijekom izlaganja prof. Durman je naglasio da najstariji europski kalendar Orion, treba popularizirati i približiti vinkovcima, hrvatskoj, europskoj i svjetskoj javnosti, jer tako vrijedan arheološki nalaz nema nitko u Europi. Orion kao i ostali bogati i vrijedni arheološki nalazi Vinkovaca mogu biti polazište razvitka kulturnog turizma u Vinkovcima. Prof. Durman je predložio da se simboli i ukrasi s kalendara/posude Orion ugrade u parter pješaničke zone u Vinkovcima. Simboli i ukrasi Oriona mogu se preotkriti u obodne staze parka na Trgu

3. How the Pedestrian zone in Vinkovci on Ulica kralja Zvonimira was designed with the display of the ORION calendar/pot, the oldest European calendar/pot

In 2005, upon an invitation by Mayor Mladen Karlić, professor Aleksandar Durman held a lecture on „Vinkovci – the oldest European city“ in Vinkovci Town Hall. The aim of the lecture was to lay out scientific findings on the unique historical and archaeological significance of Vinkovci in both European and global context. In the lecture prof. Durman reflected in particular on the oldest European calendar/pot, the Orion, dated 2600 BC. The calendar/pot was discovered in 1978 by prof. Durman as he led conservatory excavations prior to the construction of the Hotel Slavonia's nuclear shelter in Duga ulica 3.

Prof. Durman pointed out that the oldest European calendar Orion ought to be popularized and made familiar to the broader public of Vinkovci, Croatia, Europe and the world, an archaeological find of such value being unparalleled in Europe. The Orion and other valuable archaeological findings could mark the starting point for the development of cultural tourism in Vinkovci. Prof. Durman suggested that the symbols and ornaments from the calendar/pot be built into the pavement tiles of the pedestrian zone in Vinkovci. The symbols and ornaments of the Orion were to be copied onto the flange

bana Josipa Šok evi a ili u središnji dio pješa ke zone u ulici Kralja Zvonimira. To predavanje bilo je vrlo kvalitetno, poticajno, inspirativno i inovativno, te je otvorilo novi pristup i nove vizije za ure enje javnog prostora Vinkovaca.

Profesor Durman i gosp. Ivan Antonovi , slobodni umjetnik u likovnom stvaralaštvu, priredili su prijedlog likovnog rješenja koje uklju uje hortikulturu parka i niz ideja za urbani dizajn Vinkovaca koji može doprinijeti popularizaciji i atraktivnosti Vinkovaca u podru ju turizma i kulture, a time i gospodarstva. Kompletan idejni likovni prijedlog je oslonjen na arheološku baštinu Vinkovaca dugu više od 8000 godina.

Profesor Durman, ponovo je dokazao svoju predanost Vinkovcima i želji za suradnjom s Gradom Vinkovcima s ciljem oživotvorenja povijesnog naslje a i njegovog povezivanja s gospodarskim razvojem Vinkovaca. Prema rije ima prof. Durmana pješa ka zona u Vinkovcima sa simbolima i ukrasima najstarijeg europskog pa i svjetskog kalendara, zasigurno e biti jedinstvena i prepoznatljiva pješa ka zona u Hrvatskoj, Europi i svijetu.

Prema rije ima prof. Durmana pješa ka zona u Vinkovcima prirodno je dio simboli kog svemira i zvijez a koje je tu oko nas, a to tuma i na slijede i na in: „Pješa ka zona u ulici Kralja Zvonimira i središnji park na Trgu bana Josipa Šok evi a ome eni su:

1. zgradom gimnazije M. A. Reljkovi a koja predstavlja znanje;
2. crkvom Sv. Euzebije i Poliona, koja simbolizira vje nost,
3. zgradom muzeja koja ozna ava tradiciju te
4. prometnicom koja ozna ava komunikaciju, tranzit, sponu/poveznicu, život.

Nakon niza stru nih rasprava i sastanaka Povjerenstva za izgradnju pješa ke zone u Vinkovcima, utvr en je kona ni prijedlog projektnog zadatka za izradu glavnog projekta za isho enje lokacijske i gra evinske dozvole za ure enje pješa ke

paths of Ban Josip Šokčević Square park or the central area of the pedestrian zone in Kralj Zvonimir Street. The lecture was well-designed, motivational, inspirational and innovative, opening up a whole new approach and vision of urban public space design in Vinkovci.

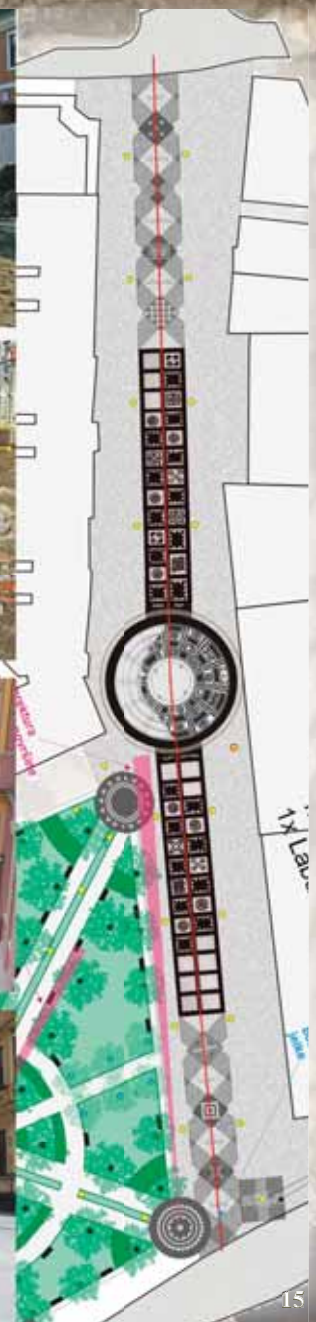
Prof. Durman and Ivan Antonović, independent artist, created a draft of a visual solution that would include park plant life and a set of ideas for the urban design of Vinkovci which could contribute to the cultural and touristic appeal of Vinkovci and therefore also to the local economy. The entirety of the design draft leaned on the archaeological heritage of Vinkovci of over eight millenia.

Professor Durman has once again proven his devotion to Vinkovci and his will to co-operate with the City of Vinkovci aiming to bring the historical heritage to life and thereby link it to the economic development of Vinkovci. According to prof. Durman, the pedestrian zone in Vinkovci, carrying the symbols and ornaments of the oldest calendar in Europe and even the world, is bound to be a unique and recognizable pedestrian zone in Croatia, Europe and the world.

According to prof. Durman, the pedestrian zone in Vinkovci is a natural part of the symbolic universe and constellations around us, which is interpreted in the following way:

- „The pedestrian zone in Kralj Zvonimir Street and the central park on Ban Josip Šokčević Square are surrounded by:
1. the M. A. Reljković grammar school building, representing knowledge;
 2. the church of St. Eusebius and Polion, symbolizing eternity;
 3. the museum building, signifying tradition and
 4. a roadway, representing communication, transit, a link/connection, life.“

After a series of expert meetings of the Pedestrian Zone Development Committee, a final draft of the project assignment was set up, a prerequisite for building permits

zone s temom najstarijeg europskog kalendara/posude ORION. Nakon provedenog postupka javne nabave, ustupljena je izrada glavnog i izvedbenog projekta tvrtki Hevisto, d.o.o., iz Vinkovaca po gospodinu Tomislavu Marmelić, dipl. ing. Suradnici u analizi povijesnih elemenata kalendara i likovnih formi znakova kalendara bili su angažirani eminentni stručnjaci iz toga područja znanosti: prof. dr. sc. Aleksandar Durman, znameniti povjesničar i arheolog, te Ivan Antonović, sa statusom slobodnog umjetnika u likovnom stvaralaštvu.

Izvođenje radova povjereno je putem postupka javnog nadmetanja tvrtki "Cestorad" d.d. iz Vinkovaca po gospodinu Borisu Papiću, dipl. ing. Konzervatorske i arheološke radove izveo je Gradski muzej Vinkovci. Izrada idejnog projekta, ishođenje lokacijske dozvole, izrada glavnog projekta, ishođenje građevinske dozvole, arheološki radovi, te cjelokupni instalaterski i građevinski radovi trajali su do rujna 2009. godine. Ukupna vrijednost izvedenih radova što uključuje i arheološke radove iznosila je 9.000.000 kn. Vinkovčani su znali da se pojavom zvijezda Oriona počinje zima, a njegovim nestankom počinje proljeće. Danas ta znanja svrstavamo u matematiku, fiziku, astronomiju, poljoprivredu, agronomiju, biologiju, botaniku, floru, faunu, održivi

razvitak. Danas znanja o održivom razvitku pohranjujemo u veliki broj knjiga i spisa, a Vinkovčani su edolci sve su nacrtali i napisali u 4 pojasa terine/posude/kalendara ORION približne visine 15 cm i promjera 17 cm. Orion u pješaka koji zoni Vinkovaca u ulici Kralja Zvonimira predstavlja, ono što smo htjeli, a to je ponos svih vinkovčana što su iz grada koji ima:

1. kontinuitet života duži od 8000 godina,
2. svoj poseban kalendar i to najstariji i jedinstven u Europi i svijetu,
3. i što je najvažnije to uvijek svima mogu pokazati i dokazati.

Danas, na kraju 2011. godine, zahvaljujući i projektima Europske Unije i Agenciji za regionalni razvoj koji su prepoznali projekt VIOR – povijesno nasljeđe u turističkom projektu Vinkovaca i Orašja, broj ugovora 2008-0017-974002, povjesno nasljeđe Vinkovaca doživjelo je svoju novu implementaciju u turističkom životu Vinkovaca. To se postiglo osiguravanjem sredstava iz projekta za: digitalni info pano, paviljon s opremom, promidžbeni materijal, web stranicu, izradu jedinstvenog zidnog kalendara koji povezuje prehistorijsko razdoblje 2600. god. pr. Kr. i 21. stoljeće e...

koordinatorica Projekta VIOR mr. Mandica Sanković, dipl. ing. arh., pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Grada Vinkovaca

for the completion of the pedestrian zone themed after the oldest European calendar/pot, the ORION.

The public procurement process carried out, the work on the main and executive parts of the project was assigned to the company Hevisto LLC from Vinkovci by Tomislav Marmelić. The analysis of the historical elements of the calendar was carried out by prof. Aleksandar Durman and Ivan Antonović, independent artist.

The works were assigned to Cestorad Corp. from Vinkovci, based on the public procurement procedure. The conservatory and archaeological work was carried out by the City Museum.

The preliminary design, the process of acquiring the building permits, the construction design, the archaeological excavations and the construction & wiring were completed by September 2009.

The project cost, including the archaeological excavations, amounted to 9,000,000.00 HRK.

Vucedolians of Vinkovci knew that winter began along with the appearance of the Orion constellation. They also knew that its disappearance heralded spring. Today we divvy these insights into mathematics, physics, astronomy, agriculture, agronomy, biology, botany, zoobiology and identify them with sustainable development.

Today we store our knowledge on sustainable development into volumes of

books and writings, while the Vucedolians drew and represented it all in 4 strips of the Orion terrine 15 cm tall and 17 cm in diameter.

Orion in the pedestrian zone of City of Vinkovci in Kralj Zvonimir Street represents exactly what we wanted, the pride of Vinkovci, as city that has:

First continuity of life of more than 8000 years,

Second a special calendar, the oldest and unique in Europe and worldwide,

Third and most important it always can be scientific prove and proudly show to everyone.

Today, at the end of 2011, thanks to the projects of the European Union and the Agency for Regional Development, who recognized the VIOR project – the historical heritage in a tourist project of Vinkovci and Orašje, Grant Contract no. 2008-0017-974002, the historical heritage of Vinkovci has been given a new role with the tourist life of Vinkovci. This was achieved with project funds for a digital information board, a pavillion with equipment, promotional material, a web site, as well as the creation of a unique wall calendar connecting the prehistoric period of 2600 BC and the 21st century.

Project VIOR Co-ordinator MSc. Mandica Sanković, BS. in Civil Engineering, Head of Urban Development, Construction and Environment Dpt. City of Vinkovci

4. Abonos

ABONOS

.....I drvo koje pada u vodu korijenom naprijed, kao propelerom, kreće se niz vodu sve dok ga ne prekrije naplavina oblog kamenja, šljunka. Tada drvo stane, a kamen se u vodi kotrlja dok i njega ne prekrije neki novi sloj nadošlih naplavina. Drvo tada tijekom jedne, dviju ili sedam tisuć godina tamni. Najprije je tamnosmeđe, a potom sve crnije. Ako je to drvo hrast, dub, ono postaje crni dub-abonos....

.....Prošlo vrijeme može biti znamen mudrosti svijeta u naletu banalnosti, a tih 5 ili 6 tisuć godina "zrenja" hrasta do crnog duba-abonosa, može nas uputiti na dubinsko proživljavanje i poštivanje neeg starijeg, poput zvijezda nad nama i vlastitih oči nastalih tijekom milijuna godina evolucije iz materije koja je poput svemira i abonosa crna.“

Vladimir Gudac

HRAST

Pretežno vlažna, glinasta, pjeskovita i šljunkovita, duboka i plodna zemljišta nad podzemnim vodama visoke razine najpogodnije su stanište šuma hrasta lužnjaka (*Quercus robur*). Hrast osobito dobro uspijeva u dolinama riječnih tokova. Rast debla hrasta pospješuju promjene vodostaja, izlivanje vode iz korita, formiranje močvara...

Zbog stalne promjene toka matice rijeke, rijeke krivudaju dolinama, crtaju i tako u krajoliku svjetlucave žive meandre. Kad se dogodi da rijeka meandriraju i potkopa obalu nad kojom raste drveće, ono padne u vodu koja ga povuče sa sobom. Kada stablo zapne svojim granama i korijenom na dnu korita, prekriju ga naplavljeni mulj, pijesak i šljunak. Od tada drvo više nije u doticaju s atmosferom i počinje njegovo "konzerviranje". Tijekom stotina i tisuć godina, a pod utjecajem minerala i željeza iz vode, njegovo je raspadanje vidno usporeno. Proces njegove višestoljetne promjene, koja se često naziva "zrenjem", vodi prema promjeni boje od smeđe do potpuno crne, a tvrdoća mu se povećava

4. Abonos

ABONOS

... And the tree that falls into the water roots first, as a propeller, is moving down the stream until it is covered by alluvion made of round stones, the gravel. The tree then stops, and the stone tumbles in water until it is also covered with the new layer of alluvion. The wood then gets darker and darker for the period of time of one, two or seven thousand years. At first its colour is dark brown, becoming more and more black. If that tree is an oak, so called „dub“, it becomes black abonos oak...

... Past times may be tutors of wisdom in the times of banality, while those 5 or 6 thousand years of „ripening“ of oak until it becomes black oak – abonos, may remind us of true meaning and respect towards something older, such are the stars above us or our own eyes, the result of millions of years of evolution from the matter that is, like the universe or the abonos, black.“
Vladimir Gudac

THE OAK

Predominantly damp, clay, sandy and gravelly, deep and fertile soils above high level surface water are the most suitable habitats for the Penduculate Oak (*Quercus robur*). This type of oak grows exceptionally well in the river valleys. Changes in water level, flooding and formation of swamps, all help the oak tree to grow.

Due to river's everchanging main stream, rivers weave the valleys, drawing the sparkling live meanders in the landscape. When the river undermines the wooded river-bank, the tree falls in the water and gets pulled in. When the tree tangles its branches and roots to the bottom of the riverbed, it gets covered by mud, sand and gravel. From that point in time, the tree is no longer in contact with the atmosphere, and its "conservation" begins. Over the hundreds and thousands of years, because of the minerals and iron from the water, its decomposition is significantly slower. That process is often referred to as the „ripening“, it leads to a colour change from brown to completely black, and the hardness of the wood becomes so great,

u tolikoj mjeri da ga je kasnije moguće uspješno obrađivati samo pomoću posebno brušenih i iznimno vrstih alata.

Smeđina, a potom crna boja drveta, ponekad i njihova kombinacija uvjetovana je položajem debla u njegovom tisu ljetnom ležištu – esto u šljunku na dubini od oko 8-9 metara od površine naplavine.

Posebnu ulogu u procesu stvaranja Abonosu igraju struje podzemne vode koje donose otopine sastojaka koje se spajaju s velikim količinama tanina iz drveta i time izazivaju zatamnjenje drveta sve do crnoga. Stoga je i tradicionalni naziv za tako „sazrijelo“ drvo, koji se spominje čak i u legendama i bajkama, crni dub.

Vrijeme potrebno da se drvo hrasta od kraja svojeg biološkog rasta transformira u crnu dub-abonos razlito je. Ovisno o ekološkim uvjetima u kojima se događa proces „zrenja“ može trajati dvije, tri ili sedam tisuć godina. Zbog različitih ekoloških uvjeta „zrenja“ ne postoje dva debla iste boje.

Nalazišta drveta Abonosu u svijetu su vrlo rijetka. Na područjima na kojima se otkuju njihovo nalaženje (u ovom slučaju to je dolina toka rijeke Save i njezinih pritoka) teško ih je pronaći, a ukoliko je pristup obali, koritu ili nekom odronu zemlje otežan, onda je i njihovo izvlačenje bezuspješno. Stoga je često potrebno obaviti opsežne pripreme, angažirati više stručnih ljudi koji su suvremeno ovladali vještinama ronjenja i rada u mutnim vodama u potpunoj tami. Crni dub-abonos pronalazi se u potpunome mraku i njegovo izvlačenje iz vode zapravo je prvi pogled na to drvo nakon npr. pet tisuć godina. Zbog toga je uistinu iznimno dojmljiv prizor izranjanja drveta na površinu vode, kada se posebnim "balonima-padobranima" i užadima koja vuku vitla jake dizalice podignuto deblo pojavi na površini.

Otvoravanje kakvoće drveta kao materijala za mogu u daljnju obradu vrlo je osjetljiv proces.

Deblo treba odmah po izvlačenju iz njegova

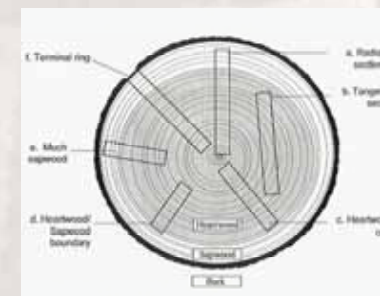
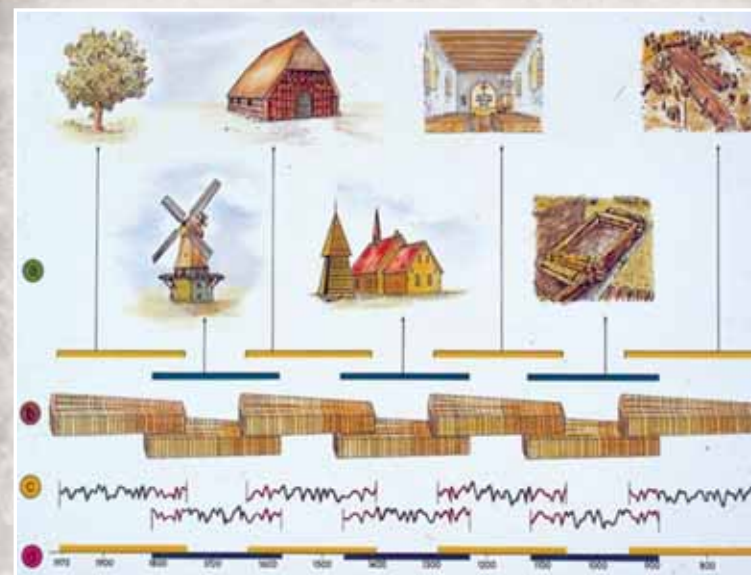
ležišta omotati u nepropusnu foliju. U suprotnom bi se zbog nagle dehidracije drvo raspuklo i dezintegriralo, smrvalo i raspadlo u prah. Proces njegova sušenja traje metodom postupnog otkrivanja, provjetravanja i sušenja u hladu tijekom jedne godine.

Ukoliko se svježe, iz vode izvađeno, drvo odmah obrađuje (što je dobro zbog toga što se kasnije, prosušeno, biti višestruko tvrde) treba ga tako ispiljenog u daske ili slične standarde ponovno složiti u oblik prvobitnog drveta i tako postupno sušiti. Odrasle količine drveta koje se ne namjeravaju odmah obrađivati treba držati u vodi. Skladište abonosu u bazenu slatke vode obitelji Benkovi, vjerojatno je jedinstveno u svijetu.

Prosušeno drvo Abonosu izuzetno je tvrdo, ponekad smeđerno, a starije od pet tisuć godina crno je u potpunosti. Ta je boja izrazito specifična pa svaki poznavatelj materijala može primijetiti dubinsku prožetost strukture drva tamnom, plemenitom crnom bojom "živog" drveta razlito od crne okamine ili ugljena.

Ta vrijednost dubinske tamne boje posebno je značajka Abonosu kao gradbenog materijala i onda kada se iz njega izrađuju furnir, daske ili gredice, ovisno o tome za koji su konačni proizvod namijenjeni. Pogotovo je dojmljivo kada se u pojedinim dijelovima izrađevina uoči prirodno nastala šupljina ili pukotina i kada se kroz tamne dijelove drveta uočavaju pramenovi zlatnosmeđih dijelova drva koji se poput maglice pretapaju s tamnim dijelovima na posve prirodan način. Sve su te karakteristike posebno izražene onda kada je površina drveta fino ispolirana i preparirana voskom. Estetski u skladu s abonosom temelji se upravo na doživljaju prirodno nastale boje, na uočavanju strukture drveta, na njezinom "nesavršenom" izgledu i na činjenici da se kombiniraju komadi drveta koji svojom varijacijom u boji, smjerovima godova ili nekim „oštećenjem“ prenose upravo snažnu estetsko-etiku poruku o dubini minulog vremena.

Dubinski doživljaj vremenitosti zasnovan je i na tome što znanje o starosti drveta i

udu njegove o uvanosti ukazuje na to da na njega ne djeluju uobi ajeni atmosferski uvjeti niti kakvi nametnici, koji uobi ajeno kvare izgled i rezistentnost drva.

that it can only be processed with the use of specially made and extremely strong tools. The colour of the log is influenced by the position of the log over the thousands of years, often situated in the gravel 8 or 9 meters underneath the surface of the alluvion.

Groundwater currents play a special role in the creation of Abonos, bringing components that, when combined with the large quantities of tannine from the tree, cause darkening of the wood.

Traditional name for this kind of wood, that is also mentioned in a legends and fairytales, is the black „dub“ (oak).

Time necessary for the transformation from oak tree to black „dub“ - abonos varies. Depending on the ecological conditions, it can take two, three or even seven thousand years. Due to afore mentioned different ecological conditions of the „ripening“, two logs of the same colour do not exist.

The Abonos tree is very rare. They are very hard to find (even on the banks of the Sava river), and even if you find it, sometimes it is extremely difficult to extract the wood, because of the limited acces to the riverside. Therefore, extensive preparations are in order. It is necessary to hire several experts and divers to extract the wood from the depths of the murky waters. Black „dub“ - abonos is extracted from the complete darkness of river depths, and it gives us unique sight of the wood after, for example, five thousand years.

Emerging wood makes an impressive sight, we extract it using the special „baloons-parachutes“ and ropes of a powerful crane. Preservation of the wood is also very delicate procedure. The log has to be, immediately upon extraction, wrapped in impermeable foil. If we fail to do so, because of the sudden dehydration, the wood cracks and desintegrates, crumbles and turns to dust. Drying procedure includes progressive exposure, ventilation and drying in the shade for the period of one year. If we intend to process the wood right upon its extraction from the water (hich guarantees even sturdier properties upon drying procedure), we need to

assemble the sawed boards in an original shape of the wood and dry it progressively. Remaining unprocessed wood should be kept submerged in water. Saltwater pool owned by Benković family is probably the only abonos storage area in the world. Abonos wood, once dried, is extremely hard, its colour is dark brown, except the wood that is five thousand years old which is completely black. It has a specific colour, experts can notice rich dark colour embedded in the texture of the wood, beautiful black colour of the „living“ tree, different from a charcoal black.

Afore mentioned rich black colour is another specific feature of the Abonos wood when used as a construction material, whether it is used as a veneer, plank or beam, depending on their purpose.

It is especially impressive when we find natural hollow points or cracks inside the wood, or when we notice touches of golden brown colour mixing naturally with black colour of the wood. Fine polishing and waxing of the wood surface brings out the mentioned characteristics.

Estetical features of the abonos are based on the sensation of natural colour, on preserved structure of the wood, on its „imperfect“ appearance and on a fact that it combines pieces of wood that, because of their different colour, shape or texture, revives the spirit of the past times.

Abonos is not influenced by standard weather conditions or pests, that usually undermine the quality and appearance of wood, so we can truly enjoy its preserved condition and fascinating age.

